

Baltijas Semkopis.

Upstelejam8:

Redatzijs mahja, Selgawä, Katolu-eelä № 2.
Rigå: Schilling'a, Kapteina un Luhana grahmatu-
bodis un pee töpmana Lerchendorff, pil. Katlu-eelä
№ 13. Sits pils ehtas: wijsas grahmatu-bodis
Uf laukeem: pee pagasta - waldehn, mahzitajeem,
skolotajeem, tc.

A. gads.

Maffà

Ar Peelilumu: par gadu 3 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 60 l.
 Bes Peelikuma: par gadu 2 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 10 l.
 Par pеefuhtischanu ar pastu uj satru essemplari, ween,
 alga waj ar jeb bes Peeliluma, jamalha 60 lap. par g-
 um 35 lap. par $\frac{1}{2}$ g. Sludinajum us veenem mijas
 apstelejamās weetās pret 8 lap. par fihlu rindau.

Nº 46.

Lihds ar Baltijas Ģemkopi ik nedelas išnākt Peelikums ar stāhsteem un derigu laika-kawekli;
maksā 1 rub. par gadu, 50 kāp. par pusgadu.

1878.

Dasheem kuhotreem makfatajeem.

Ekspedīcijas grahmatas rewideerejot, mehs efam atraduschi, ka wairak ne kā 2000 rublu — fakti divituhkstots rublu! — wehl naw aismalsfati par pēsuhtitu „Balt. Semk.“ un „Peelikumu.“ Mehs ar scheem fuhtreem malkatajeem efam pazeetusches, efam wineem weenu-mehr awiši fuhtijuschi, efam winus likuschi meerā. Mehs zeram, la wini ūcharuben ūwru peenahkumu ispildihs un luhdsam tikai to ween apdomat:

- 1) ka mehs sawu solischanu alasch esam ispisdijschi;
 - 2) ka mehs daschu labu upuri ne-esami taupijschi, lai jo pilnigaki falpotum tautas waijadsibahm;
 - 3) ka mums daschs labs tuhbstots rublu bija ja-upure, lihds muhsu lapa eemantoja ihstu dsihwibas-fpehku;
 - 4) ka mums par papihri, druku, bildehm un pasta-nauda tuhdat ja-aismalsà;
 - 5) ka redakzija, ekspedizijsa un lihdsstrahdneekti newar no gaifa dsih-wot, beidsot
 - 6) ka awises zena it aprekkinata til senu, ka to semiali it nebuht newar likt un ka tadehlt darischanu lihdsvaram jasuhd, ja ta pate mosà zena ibstà laikà neteek aismaksata.

Mehs negribam zeen. lafitajus aifahrt, bet mehs ari nedrihksiam strahdat pret sawa laikrafska labumu un waijadisbahm. Un beidzot tatschu ne teemi lafitajeem, kas sawu peenahkumu pildijuschi, nedz ari redakzijai weenumehr tihlk klaustees un sinot, ka paradi teek dsjhti. Tadeht mehs to abonentu wahrdus, kas lihds 1. janwarim 1879. wehl buhs parada, nakhoschâ qadâ issludinasun. Redakzija,

Redaksija

Saimneezibas nodafa.

Zuhfu barofschana.

Zuhkas eespehj winahm pasneegtu baribu dauds ahtraki tauks pahrwehrst, ne kà ziti lopi, tadehl winas afchi barojahs un zaur to peeder pee muhsu derigakem mahju loopeem. Pee zuhku baroschanas ja-eewehro, kà tas fwarigakais: ahtra, laba un lehta nobaroschana. Zo ahtraki zuhka teef trekna, jo masak winas baroschana maksà. Rad zuhka ilgu laiku jabaro, tad winas gala un spekis maksà dauds dahr-gaki, daschu reis pat pa dauds dahrgi, tà kà ar pirkshchanu buhtu is-nahzis lehtaki. Tadehl ir zeeschi us to ja-luhko, kà waretu barokki wis-ihfakajà laikà ar masak baribu nobarot itin treknu un zaur to tilt pee laba un lehta speka un gatas. Kà tas jau katram lopturim ir finanis, zuhkas baroschanai eehfahkotees dubulti tik dauds ehd, ne kà us beigahm, tadehl tahni tad war dot druszin leefaku baribu, kà: futinatus kartupelus, beetes, burkanus, beeschu un kahpostu lapas u. t. t. Pee fchi ehdamà us deenu preefsch katra barokka japeemaifa 5 lihds 6 mahrzinas miltu jeb skrotetas labibas. Tik lihds kà barokki pehz 5 jeb 6 nede-kahm top treknaki, tad wini no ehfchanas jau atlaischahs, un tad waijaga raudsit baribu pahrlabot un padarit fmefigaku. Rad baroklis jau labi eebarojees, tad waijaga kartupelu un lapu baribu pamaftinam pret miltu un graudu baribu ismainit.

Wisu baribu waijaga wairak beeju ne kā schlibru, wairak remdenu
ne kā aufstu un it ihpaſhi masās datās barolleem dot; masakais 4 waj

6 reisas pa deenu. No rihtem un wakards ir druszin schkidraka bariba dodama, kamehr par deenu atkal heesaka bariba ir geldigaka. Baro-
keem ne buhs ne kad wairat baribas preefschā list, ne ka wini us
reisu war apehst. Pehz pabarofshanas waijaga ruhpetees, ka barolkus
ne kas netrauzē, ka wineem ir pilnigs meers, tadehk ari statu tihri-
fchanu un kaisschanu waijaga isdarit tikai rihtds. Barolleem ehstgribu
loti weizina un ustura wefelibu, kad teem katru deenu preefsch katra
pilnu ehdamu faroti no maiisijuma peejauz pee baribas, kas teek fatai-
fits ar 1 stopu ūmalku, ūlaidru pelnu, 1 stopu ūmalli ūgruhstahm
volehm, 1 loti ūmalkas ūhweles un 1 loti alona.

Wisahtraki un labaki barodama bariba ir jirni un pupas, tadehl
tahs ari pa leelakai datai isleetà, kad baroschana eet us beigahm. Ar
firneem un pupahm ween barotahm zuhlahm ir zeets spekis un zeeta
gala, so war ilgu laiku loti labi usglabat. No ar jaufteem meeschu
un auju strotejumeem barotahm zuhlahm dabon to labako speki un
smetigalo gala. Ari peens, fuhtkalas, linu-sehklas, eljas rauschi un
osolu sihles der zuhku baroschanai. Pee baroschanas ari ir it ihpaschi
jaluhlo us lihribu, sihles alasch jatihri, lai ne-eeslahbst. Tapat ari ja-
gahdà par fausu gulas weetu, jo netihrods aukstös stalös pee wiju
labakas baribas zuhkas tilk ahtri nebarojahs. Zuhku stalim waijaga
buhi Altam no 8 lihds 10 grahdeem R. Wazaras laikä waijaga pa
nakti zuhku stala durwis un logus turet watä un pa deenu zeeti, lai
stali stahw wehsaki. Pee leela karsiuma barokli alasch pahrleijami ar
uhdeni un winu gulu weetas mitras turamas. — Beidsot wehl peemine-
schu, ka ari fahls pee zuhku baroschanas naw ïmahdejama. Kad barokli
jau labi eebarojusjhees, tad wineem pee baribas der peemaistit drusku
fahls, us deenu preefsch latra weenu loti.

Silku jeb galas sahljumu nebuhs leet pee zuhlu baribas, tas scheem loopeem ir til pat fa gifte. Dauds behdigu peedsihwojumu pee-rahda, fa zaur sahljuma leetaschanu pee zuhlu baribas leela skahde notifusi.

Pogu Janis.

Malkas un īchagaru atkritumi.

Malkas un schagaru atkritumi ir smalkas skaidas, kolu misas, sahgu skaidas, fabirushas skujas, ar wahrdi sakot: gruntschi un tchusichas, kas preelsch kurinaſchanas un dedsinaſchanas ne buht wairs neder. Gandrihs latrās mahjās, kur maiſijuma mehſlus (kompaſtu) wehl nepaſiſt — un tahdu naw wis maſumis muhſu mihlē Latwijā — malkas jeb schagaru platschōs redī labus krahjumus tchuschu. Malkas un schagaru atkritumi, zeetas un ſweſigas dalas faturedam, nebuht tik ahtri netruhd un ne kahdus labus mehſlus ne-atmet, ja winus neprot uſ to ſataiſit. Daſchi ſemkopji gan iſwed ſhos atkritimus uſ laukeem ieb dahrseem, bet tomehr ne kahda labuma nepanahk, tik wehl daſchu reiſ zaur to ſawu ſemes gabalinu uſ ilgaku laiku padara neaugligaku. Semkopjeem, kas ar maiſijuma mehſlu taisiſchanu wehl naw apraduſchees, paſneedſu ſcheit padomu, kā ar malkas un schagaru atkritumeem jadara, lai no teem daſchu labu weſunu braudu mehſlu waretu eemantot.

Rudendōs un pawašarōs par leetus laiku eerdahs pee laidaru un stanu preefschahm, fas ar almineem naw brugetas, leelaki jeb masaki swengi (pelze, peltis), zaur kureem tad zilmekeem un lopeem satru deenu jabreen. Schee swengi waj nu leelakā jeb masakā mehrā ir ta derigala weeta preefsch mineteem atkritumeem. Domaju, fa satram semkopim-

rubeni til bands laika atlissees, malkas un ſchagaru atritumus ſachluhret un ar teem minetās weetas pildit. Baur to panahk ſchahdus labumus:

- a) Bilweeem un loopeem ir sausa un weseligaka staigaschana.
 - b) Lopu istahrnijumi, kas zitadi pa wifam pasuhd un isnihkst, sa-
fuhzahs malkas un schagaru atritumos un teek ta no isnihkshanas
pasargati.
 - c) Malkas un schagaru atritumi, no loopeem fabradati un ar lopu

issahriñi sumeem ſamaifitii, ahtri ſatruhd un paleek itin ſmalki.

Ja wehl waſaras ſauſa laitā taħs jau minetās weetās taħdu reiġi
gruntigi pahrwanda, tad peħz pahri gadeem dabon loti brangus meħslus,
kurus taħbi ar felmi u ū laukeem jeb dahrseem war iſleeta. Ari ne kaš-
neka tħix, kaf augħiha minetās meħslu weetās flapjums ne kaf neħħa-
taħħħajhs, tikai ka tad malkas un sħagħar u kriti għad għażi.

Pogu Janis.

Wispahriga dafa.

Rigas Latweeschn beedribas 10 gadu pastahwibas-
swehtki 28. oktobri 1878.

(Turpinajums.)

Weedribas preefschneels atflahja ſwehtkus ar ſchahdu rumu:

Augsti zeeniti weesi uin zeenijami heedri!

Schodeen ir desmit gadi aistezejuſchi, ka Rīgas Latweeſchu beedribas dibinataji dabuja no waldibas apstiiprinatus litumus un beedribā uſſahfa ſawu darboschanos. Desmit gadi gan wehl naw ne tāhds ihvaſchi garsch laiks, bet preeksch muhsu beedribas un ari preeksch Latweeſchu tautas ſchis laika-ſprihdis it daschadā ſinā loti eewehrojams. Schinis desmit gaddē Rīgas Latweeſchu beedriba ir daschu darbu uſſahluſi un daschu darbu ſew un tautai pat labu galā weduſi.

Beedribas darboschanos tuvaki apluhtojot, mehs winu waram eedalit diwās leelatās nodatās: 1) beedribas eelschligā darboschanā, un 2) beedribas darboschanā us ahreeni, jeb ar ziteem wahrdeem: 1) beedribas darboschanā preefsch ſewis paſčas, un 2) beedribas darboschanā preefsch wiſas Latvju tautas.

Pee pirmās nodalas jaapeeskaita ūchādi darbi: preefschlorūchānas, jautajeenu isskaidroshanas, teatra iſrahdiſchānas, konzertes, weefgi wakari, iſbraukschānas ūlumōs, ūwehtdeenaſ - ſkola, ūfamais galds, biblioteka, dseebashana, mīrshanas lahde zc. No beedribas dibināchānas līdz ūhim ir bijuschi 186 preefschlorūchānu un jautajeenu isskaidroshanas wakari, kurds ir pahrunati un isskaidroti ūhādi 1500 jautajeeni. Šajānī paschā laikā ir iſtrīkotas tūlūchās 133 teatra iſrahdiſchānas,

19 konzertes, 133 weesibas wakari un 25 isbraukščanas sakumōs. Par
višu ščo laiku ir beedriba eenehmusi 238,614 rub. 67 klap. un isdewuſi
237,290 rub. 73 klap.; ſkaidra beedribas manta ſčim brihſčam iſtaifa
fahdus 20,000 rub. Baur nupat minetu darbosččanos beedriba ir pehz
ſawa noluhka leelā mehřā isplahtijusti starp ſchejeenes Latweeſcheem
wifadas derigas ſinashčanas, godigu fahrtibu un gara apgaikmoſchanu.
Nawj jaſčaubahs, ka ſči darbosččanahs ir bijuſti no leelu leela ſvara.

Bet wehl jo leelaks īwars ir pētījķirāms beedribas darbeem uſ ahreeni. Pee tāhdeem darbeem, to Rīgas Latv. beedriba pastrahdājuſi ne tikai īwārā wahrdā un preeksīch fewis ween, bet tā ūkot, Latvju tautas wahrdā un Latvju tautas labad, pēeskaitami ūhee: pēminas ūhimes uſzīlīchana Garliebam Merkelim, wiſpahrigu ūmkopju ūapultīchu iſrihloſchana, 1871. un 1873. gaddos, peedalīchanaahs pee politēnīſlas iſtahdes Maſtaņā 1872. gadā, pirmo wiſpahrigo Latvēeſču bseeda- ūchanas ūwehtku iſrihloſchana Rīgā 1873. gadā, pirmahs wiſpahrigahs

skolotaju sapulzes ijsrihkojchana Rīgā 1873. gadā, dahnvanit krahfchana preefsch truhkumu zeesdameem Samaras gubernā 1873 g. naudas lasi- schana preefsch studentu stipendijahm, Aleksander-skolas un Kronvalda kapitala krahfchana, palihpsibas sneegschana eewainoteem un flimeem karawihiroom un winu peederigeem Kreenu-Turku karā 1877/78. gados rc.

Laius no jecem darbeem ir beedribas iegojam ar nūcēm spekseem, daschus atkal ar palihdsbu no zitas pujes. Pee wiseem scheem darbeem ir hijis dauds puhlinu, dauds laika īwektu, bet wini ar naw palikuschi bes īwehtibas. Beedriba zaur scheem darbeem ir īlaidri parahdijuši, kahbi ir winas noluhi un zenteeni un ir īspelnījusees atsīhschanu ne tikai no fawas tautas, bet ari no zitas pujes. Man laiks neatwehl schodeen beedribas darbus smalkati aprakstit. Kas ar wineem tuwaki wehlahs eepasihtees, tam es usrahdu us to schodeen īsnahkušhu grahmatu „Rigas Latv. beedribas pirmais gadu-desmits 1868—1878.” Zaur Baumana un Thomsona fungu laipnu gahda-šchanu ir šis īwehtku-raksts īastahbits un issdots tizis. Schini rakstā ir pahrunata beedribas darbosčanahs notezejušchōs desmit gaddos. Ihpaschi smalki ir aprakstita beedribas dibināšhana un daschi ziti darbi iš beedribas pirmajiem gadeem. Kad wehlaki darbi daschreis naw tik pat smalki aprakstiti, tad tas pa leelakai dalai notizis, kā pašchā rakstā peeminets, zaur laika truhskumu.

Been. fungi! Uf tagadejo beedribas dñihvi luhkojotees, man ja-
apleezina, la beedribas dñihwe tagad ir wiñadā sinā nosaknojuſees un
nostiprinajuſees. Beedribai ſchim brihſham ir 11 goda=beedri un 1050
iħſteni beedri. Beidſamā runas=wihru fapulżé 1. oktobri f. g., iħpaſču
nopelni labad preeksjħu Latweeſħu tautas un ari preeksjħu muhſu bee-
dribas, par Rigaſ Latweeſħu beedribas goda=beedreem tika eezelti
ſchahdi fungi: 1) Baltijas domenu pahrwaldes preeksjħneels, iħſtens
ſtahtsraħts Heinrich fon Stange, 2) gimnaſijas ſkolotajs, kolegijas=afejors

Sadsihwe un siiba.

Italeeschi zeetumneeki. (St. sp. 371). Mihlo lasitaj, paalatees us scho
bildi un sali pats, waj nereds tur brangu beedribu. Tee tumshce gihmji, las sehd
zeetumä un gaida us spreediumi par nodaritu sahdsibu jeb slepawibü, ne to dauds
nebehda par sawu litteni. Wini ehd un dser, smehkë un treez un beidsot wehl seewas
un behrni winus apmelle. Oselsu trelini winus nerekw tehrset un jokootes, pat lahtis
spehlet ar saweem draugeem.

No tam gan zelahs tāhda meerprah̄tiba un tāhda semē gan tāhdas buhschanas domajamas? — Italijs, kur gan zitut lä jaulajā Italijs, kur ne reti tāhdas buhschanas babuhn redset. Noseedsneeli staibri fina, la winu „mafijas” (Slepēnas jaheedribas) beedri winus ne-aftahs waijadfigā brihōi teefas preelschā un lä mini drihsā laisa buhs swabadi lä bijuschi. Wehl naw ilgi, la Italijas deenvidus galā, ihpaschi Sizilijas salā, pastahweja plascha beedriba „mafija,” pēc kuras neween prasti laudis, bet ari augstaku lauscha tāhtas lozelli pēdereja un kura bes tāhda soda un pēmekleshanas isdarīja sawas laupišchanas un pahrestibas.

Kuptschi, cerehdni, bankas lungi, tahrchu spheletaji, bagati ihpschneeli un
muischneeli peedereja pee „mafijas“ beedribas, las ihpsachi ijsghajus laupigu pelnu,
zaur draudu ratsteem un ziteem tahdeem lihselkleem leelas naudas sumas ijjspesdam.
Saga un laupija, jaguhstija bagatus laudis, loi no teem waretu leelu ijjspelschanas
naudu dabuht. Bet wai teem, las schai beedribai eedroschinajahs pretotees! Weseli
zeemi tika nobedsinati, pat pee afnau darbeem, pee sleptawibas lehrahs. Kamehr wal-
diba nespelyja mafiju jawaldsinat, tamehr mafija strahdaja sawus prettilumigus darbus.
Muischu ihpschneeli baidijahs sawas muischads dsihwot, zekineeli ne-eedroschinajahs
zelä dotees, vihdamees no laupishanas. Dauds ari darija ta, ka mini mafijai mafijai

Ieesas naudas sumas, Iai ta minus netrambitu. Ar laiku, lä protams, mafija eeguwa nepahrmaramu un turflobt mehi sienemu esinehui.

Beidots valdibai, pei stingreen um zeeteem lihdselkoom kerotees, isdewahs „mafiju“ apspeest un taad wiisprigia broshiba un lahtriba waijabissaq weetla erradahs.

Ar „masījās” buhīšanu cepasīnuschees pastatīmēes us muhi bīldi, tas rahda lahdus masījas lozelkūs, eeliklus zeeutmā. Wini nemas ne-isturahs lā zeeutmeeki, bet lā brihvi ūlveli, tas netihīshus zeeutmā eelkuwuschi. Jolo un smēijahs ar sa- weem draigeem, spēhē lahtis, ūremas aprauga ūwans wihrus, pat mihlakā nosēdufeshs domigi pēc loga reſtehni, lamehr mihlakājs ar ūwahm nopeetnahm azīhm ūm ūwas nūtūnas ūm minu ūtahs.

Wairt par bild sajzit, buhtu welts puhlinsch, jo hilde pate runa flaidrali, ne
ta to ar wahdeem wareth issajzit. SS.

P e e s i h m e j u m s zeen. lafitajeem: Bilschu greejeju mumis ſchē naw, ja bilden gribam pasneigt, tad taħs is taħleenes, is ahrjemes apgħadajjamas. Schi bujhxha ir- taħs eemelis, lapeħż taħdu laiżżeen titlam lawtei eerastha wiñże „Baltijas

Muhfu vagafti un muhfu Jaifrafutti

Strīhdā par Latvieshu tautas "attīstības stāhvokli" meens pretineels vīram prāfīja: „Kur ir Latvieshu tauta?“ „Rīga,” atbildeja patriots, kas jau gandrihs sfundas laiku bija treezis par Latvieshu tautas attīstību un kulturu. Nāv nolēdzams, ka dasīgi zīlveki nesin, kur un kas ir Latvieshu tauta, un aiz lokaem mesha newaredami eeraudzīt, tec uzlūkto semi var tātu un tos zītus par peedewahm.

Mums leekahs, ka tas pa dalai ari sīmējahs us "Rīgas Lopas" redzājū, kura
samu pārīstīšanos it nopeetni dīstrahs apsegts iest īsdibēt ar līdzīgām, tas vairāk
smībīdīgā, ne kā nopeetnas domas zēl. Bina bija nosfawējuši. Iktīta laisla rastīt var

Kaspars Beesbarbis, un 3) redaktors, hofrahts Bernhards Dihrikis —
Lai peeminam ari wehl, ka beedriba naudas sinā tagad tīk slipri stahw,
ka wehl ne kād agrāk.

Been. fung! Nupat es ar preeku apleezinaju, ka muhsu beedribai par sawu tuwako nahkotni naw ne kahdas ihpaschas ruhpes, ka wina ar labahm zeribahm war nahkotne skatitees. Bet nahkoeschee laiki ir nepasihstami. Muhsu beedribas stiprums pa leelai dakai pastahw eeksfam, ka schim brihscham Latwju tehwi un dehli weenprahrtigi, zits zitu pabalstidami, preeksch beedribas labu noluhlu panahfschanas puhlejahs. Es waru ar preeku apleezinat, ka schim brihscham buhs gruhti atraf Latweeti, kas justos no Latweeshu beedribas atslumts, no Latweeshu beedribas darbeem atraidits. Us scho faderigu kopâ strahdaschanu tagadeja beedribas walde dibina sawas zeribas ari nahkotne. Kad ari turpmak Juhs, zeeniti wetfchi, kas muhsu beedribu dibinajaht un lihdschim sawu roku no darba neatrahwahrt, un Juhs, jaunakee brahki, kas tagad ejet ussahfuschi muhs nepeekustdamu pabalstit, muhs ar labu padomu un darbu pabalstiseet, tad mehs drofchi waram zeret, ka schis namis israhdisees par tahdu, kas ir dibinats us stipras flints, kuru ne kahdas wehtras un aukas nefagahsihs, tad schini beedribâ saweenosees tautas labakee spehki, tad schihs beedribas darboschanahs buhs tagadejai un nahkoeschai audsei par lepnumu un scheinibiu.

“Zeen, beedri un weest! Sawu svehtku deenu eesahkot, lai ne
aismirstam wišpirms karstu pateizibu issazit Tam, zaur kura schehligu
prahtu mehs eespehjam šhos 10 gada svehtkus ſwinet. Lai atgahdi-
namees, ka muhsu augsts Rungs un Keisars muhsu beedribai dewis
brihwibiu, fawu darbosghanos uſſahkt. Lai iſſakam Keisaram par mumē
parahditu laipnibu fawu dſili fajustu pateizibu! Ja, Deews fargi
muhsu schehlfirdigo Keisaru Alekſandru II.”

Daudzīgākāi kārti „urah“ no ūpulzeto pūfes pamadīja šķērveselības iſſauzeenu.

Pehz ſchihſ runas, kā jau minets, preefſchneels ſanehma deputa-
zijas, wiſpirms Kurjemes bieſchopibas beedribas preefſchneeku,
ar ihpafchu ſarkana ſanita wahlōs eefchuhtu adreſti, kuras ſaturs ir
ſchahds:

„Zeenita Latweefchu Beedriba!

Tawa dñimñhanas-deena Latweeschu tautai bija preeka-deena, jo
lihds ar to winai ausa dahrgu zeribu rihta-gatsma. Tanis desmit
gabbs, lamehr Tu pastahwi, schihs zeribas ir peepildijuschahs jaukati
un felmigaki, ne ka pee Tawa schuhpuula usdriflstejahs zeret Tawi
draugi, un tureja par eespehjamu Tawi ksaungi. Zebeschu no sihla dihgla
zeldamahs un daschu gruhtumu, daschu dñihwes auku pahrzeetuñ, Tu
tomehr schodeen, Tawâ goda-deenâ, stahwi drofchi un stipri, it ka kupls
kols Latwijâ, sem kura plascho saru paehnas tautas behrni atron
patwerfmi. Ar labu apsinu Tu waro atskatitees us hawee mi desmit

Ioti ewehrojamu un swarigu leetu: par pagastu amata-wihru zelschanahm schim rudent. Ziti Latv. laikraksti to bija gari un plāšchi pahrspreeduschi, tad beidsot ari schi dsejineeze eeradahs. Bet kā jau dsejineeti pee mantoschanas alasch pa wehlu naht, tā ir winai wairs ne kas ne-attīla, tā tilai to no-aħredit, to ziti bija ushuhwejušhi. Us to winu ihpaschi wehl sakarēja „Baltijas Semlopja“ redaktora ralsts „Mahjas weess“, jaun luru tapat kā „Balt. Semlopja“ bija ihsūmā issfaldrots, kas pee pagasta amata-wihru zelschanahm ūewiħli ja-ezewero. Nokawehusehs dailneeze laida wałam sawadas domas par muhsu pagasteem, lura mums aiz-iġagħiżħas nedelas numurā bija ja-peeraħda par wiċċi maldosħahm. Us scho peerahdijumu wina nu 4. nowembri ir sa-zereju tħalli, kas winas jau pastiħstamai metodei pee polenitħas it-neħbi tauna nedara: kā jau alasch, tā ari scheitan wina turahs pee Ignaza fon Lojalja's mahzibahm: n-oħlu h's swieħti li ħid sekkus. Sawant teżgħajnej warona-darbam wira nobibna pamatus ar schahdu ewehrojamu teitumu: „Wehs (laikam Meh)s) atrodam par waiħadsgu, schim briħxha, kur iż-żmeġle, waj muhsu semneeli ir deesgan attihstili prekejx plasħħalhaṁ politiħlaħm teesibahm, wairak usrahdit (laikam aissrahdi) us to, to muhsu semneeli jau panahlu ġi, ne kā u to, kas teem war buxt wehl truħi.“ Jau ar scho teitumu ween peerahdahs pilnigi, ka „R. Lapa“ naw wiś gribneju karot pret net-aijsnāh sinahm par pagasteem, bet ir-karolu tilai tadeħħi, ka „Balt. Seml.“ naw tif ai jaunkas leesta s par teem ralstijis, bet ari dasħħas wahjibas pprexhem. Gan-nemjas naw teesa, ka „schim briħxha iż-żmeġle, waj muhsu semneeli ir deesgan attihstili prekejx plasħħalhaṁ politiħlaħm teesibahm;“ jo no pagastu neħafnejem us „teorijas stahwokka“ sazeret ralsti un ralstini wehl ne lehti naw „iż-żmeġleħha,“ — bet ar mineto politiku meħs newararam buxt weenis práktis pat ari ja tas teesa buxti, un ja Latweesħu laikralsti għid eemantot u stiżżejju pee pubblikas un waldbiex, tad teem no schiħs politikas jaſargajahs it kā no uguns. Kas nu uſtixxehs awisei, lura ar ap-domu un pēz pprekejx nodibinata sistema ness net-aijsnas fina, un muhsu lauk-pagastu iħstas buħxħanas żek prekejx un israħba pa wiċċam zittad qażi, ne kā tabs

gadu puhlineem un uſ winu ſekmigeem augleem. Bet ar pajeltu ſirdi un preezigu lepnumu Latwju tauta war noluhkot un aifrahdit uſ Tewi, fawu dahrgako un jaulako rotu, — uſ to kopu-eestahdi, las winas dahrgakas zeribas til ſekmigi, til plafchā mehrā attaſnojuſt!

Zebšču ari gan zitadi ir naigi strahdats pee tautas attihstibas, tad tomehr Dew schini finā peenahkabs beidsamā gadu-dešmīta leelakā nopolnu data. Neween Rīgas Latweeschus sawahkdamā sem ūawa tautiskā karoga, bet ari Widsemes un Kursemes tautas-dehlus aizindama uš weenoschanos kreetnōs tautisklōs zenteenōs, Tu Latweeschōs eſi modinajusi tautisku garu, bes kura neweena tauta naw kreetna, nejpehī kahrtigi attihstitees. Dahrgo tehwu-walodu kopdama, teatri zeldama, finibas un derigus padomus isplatidama un godigu, iſglikhtotu ūadīshwi zeldama un fekmedama, Tu eſi wairojuſti tautas garigas mantas un tai iſkarojusi zeenijamu ūahwolli Baltijas ūadīshwē. Zaur ūemkopju ūapulzehm un peedalischhanos pee iſtahdehm Tu ari ūaimneezibas un ruhpneezibas finā tautai eſi bijuſti par zela-rahbitaju un derigu preelsch-fihmi. Dseedaſchanu kopdama ūawā namā un zaur ūispahrigiem dseedaſchanas-swehtfeem un Latweeschu aijstahwetajeem tautas wahrdā peeminas zeldama, Tu ne bes fekmes eſi zenjuſees wairot tautas etiſkus zenteenus. Alasch gatawa, ūneegt valihgu teem, ūas gruhtumus, badu un ūahpes zeefch, Tu eſi ūiseem Latweeschēem bijuſti ūpihdofcha preelsch-fihme zilwezigas apschehloſchanahs un kristigas mihlestibas finā, un zaur to Tu eſi iſpelnijufehs neween tautas ūeeniſchanu un uſtizibu, bet ari Paſcha Augſta Kunga un Keiſara atſihſchanu un pateizibu. Alasch un wiſur Tu Latweeschu wahrdam eſi ūinajusi eemantot ūawū un ūeeniſchanu neween Baltijā, bet ari pee muhsu lihdsplifoneem Kree-weem. Alasch un wiſur Tu, zik Tawā ūpehī un warā bija, eſi ruh-pejuſees iſplatit gaſmu un labus ūikumus, zelt tautas paſchajufchanu un to padarit par garigi patſlahwigū, ūa ūina jau no ūenlaikeem ir Keiſaram un walſtei uſtiziga tauta.

Par fcheem teizameen un fchmigeem puhlineem Tew peenahkahs tautas mihlestiba, zeenishhana un winas dñili fajustà pateiziba. Schint sinâ un garâ Kursemes masgruntneeku faimneezibas - beedriba sawâ general-sapulzè no 19. oktobra ar wisahm balsim ir nospreeduß, ari no winas un sawu lihdseedfihwotaju puses schodeen, Tawos 10 gadu pa-~~vibas~~ svehfks, Tew scho mihlestibas-, zeenishhanas- un pateizibas-upuri atnest kâ pilnigas lihdssjchanas dahrgu lihlu. Scho winas weenprahligo spreediumu un gribu general-sapulzes usdewumâ un wahrdâ ar mihlu prahru ispildidami, mehs winas preefschneeft, Tew no firðs wehlam: alasch jo wairak attihstitees, isplatitees un alasch jo wairal tuwotees tam jaufajam mehrkim, ko Tu fewin efi spraudun!"

No Rigas Latweeschu labdarishanas beedribas puves
beedribu apsweizinaja schihs beedribas preeskchneezes weetneels A. Webera f.
Ussrahdot us to, la abas beedribas, la Rigas Latweeschu beedriba, ta ari

pateesibā ira?! Tīkai taisnība un pateesiba ir atklājības un anvisču spehls, newis pateesibas apspechana. Kad p. p. publīka un valdība jau eepreelsīg sīna, ka „Rīg. Lapa” tīkai pagastu labajās pusēs zek preeskā un winu wahjības ar apdomu slehpī, tad ne wēna nedz otrs winai netīzehs un laitam wina teesham buhs ta wīsu beihsāma, kam pagastu attīstības stāhwolkā sīna prāshīs padoma. Un ja kāds teesham buhtu moraliski til panīhīzis un til aplams, ka tas schai „Rīgas Lāpas” gudribai peeksītu, tad už wīsu wīhīs truhīst eemesla schaubītes, ka tas — ja noluhs to pagehrehs — bes jeb lūras apdomaschānāhs schaujēs ari už otrs puši un „airrahīhs wairat uš to, kas pagasteem wehl truhīst, ne tā uš to, ko tee warbuht jau panahku-īchi.” Ka tauta jeb ūdīshwes lopība, lūras „attīstības stāhwolkīs” ne pehz taisnības, bet pehz tāhda melu-sistema teel mehrots, ir teesham noschēlojama, to ihsaši ne- waijadiehs peerahdit. — Mums no „Latweesīhu attīstības stāhwolkā” ir dauds zeeni-gala atīshchana, ne tā „Rīgas Lāpas” redakcījai: mehs ejam pahrlezzinati, to Latwee-sheeem tāhdu atmētam un moraliski noteesājamu lihdēsklu newaijaga, savu attīstības un patstāhvības stāhwolkī (paschwaldischanas sīnā) israhdot; ja winu draugi un enaidneki tīkai taisnību ūka, pat ari winu wahjības neleegdam, tad ar to pilnīgi peetīks, tik pat valdību tā publiku pahrlezzinat, tā wini, proti Latweesīhi, neween ir zeenīgi to teesību, kas wineem lihdī schim peeschīrtas, bet ari garigi un politiſli deesgan enahluschees, wehl jo plāschakas politiſlas teesības godam waslat. Pagastu un Valsts valdības draugs ari ne muhscham newehleſees, lai pirmaseem dotu jaunas teesības pehz netaisnībam sīnahm, — winīsh wehleſees, tā tāhs kluhtu dotas pehz taisnības un pateesibas, — pehz ta mehra, tā laulpagasti teesham attīstījuschees un tā wineem plāschaku teesību teesīhā waijaga. Ari brihwība un teesības ir jamah-za hīs pareizi waslat, un katra mahīshchanāhs pagehr laila. Bet pagastu ihsās buh-schanas un winu „attīstības stāhwolkī” israhbit un peerahdit ir dauds gruhtots darbs, ne tā „Rīgas Lāpa,” gribetu usnemtees pastrahdat.

Sinans la ne-attihsttu zilwelu bardzaur glaimoschanu atron-wairal peelriteju,

labbarischanas beedriba gandrihs tanī paſchā laika zehlusſchahs un ſa
pirmeja otrai kuhmās ſtahwejuſi, runatajs teiza, „ſa abahm beedribahm
bijufſchas par zehloni tafs paſchās zenſchanahs un ſa tee paſchi eekufi-
nadami dſihwes ſpehli dſinuſchi abas beedribas uſ Latweeſchu darba
lauku. Bet tamehr Latweeſchu beedriba pulzinajuſi ap ſemi Latweeſchu
wihrus un tautu modinajuſi uſ tautifkeem zenteeneem un tautibas at-
ſihſchanu, tamehr Latweeſchu ſewas ar ruhpigu prahtu gahdajuſchās,
ſa to lauſchu likens tiftu atweeglinats, kureem Laimes mahmina nawa
fmaidijuſi. Lai tā nu gan abahm beedribahm bijis ſewiſchls darba
lauſs, tomehr winas ſawenojuſi ta pate dſihſchanahs, tautai par labu
ſtrahdat. Un ſa labdariſchanas beedriba eespehjuſi tik daudſ darit
preekſch ſawa mehrla, par to winat japatelzahs wezakajai Latweeſchu
beedribai, kas winu ſargajuſi un winai gan ar padomeem gan ar ſpeh-
keem nahkuſi palihgā. Tadeht par to pateikdamahs, labdariſchanas
beedribas dahmas nospreeduſchās, Latweeſchu beedribai pat atſihſchanas
ſihmi dahuwat jaunu ſarogu. Winas noschehlo, ſa laika ahtrums winas
pahrſteidjis, tā ſa wehl ſchodeen ſarogs newar wizinatees ſchinī puſchlotā
ſahle. Tadeht Latweeſchu dahmas tagad tik war wehleſchanos un zeribu
iſſazit, ſa abas beedribas turpmaki draudſibā lopā ſtrahdatu un ſa
Latweeſchu beedribas wihi ari turpmaki buhtu droſchi ſargi Latweeſchu
labdariſchanas beedribai. Un kād jauno ſarogu pajelstu, tad lai „rihbet
norihbetu treju fungu ſemes.“

No Peterburgas atnešis preezigu mēstī, ka ščinīs deenās Peterburgas Latvees ķhu labdarīšanas beedribas likumi apstiprinati, Gutmanu L. Ščihī jaundās beedribas wahrdā Latvees ķhu beedribu apfweizinādams, fazijs Šchahdus eewehrojamus wahrdus:

„Augsti zeenita beedriba! Tawa pastahwiba leezina no Tawas mahjas pihlaru stipruma. Skatidamees us Sawu weesu skaitu, kas schodeen us Taweeem svehtkeem no malu malahm atnahkužhi, juhtees pagodinata. Schihs juhsmas nedriksii Sewim leegt, winas pateestgi ispelnitas, kad Tu apšveri Sawus puhsinus, ko eft 10 gados tautas laukos seedojuſti.

Tu ari, — lausj zelmus, — krahwi lutis, — sehji weseligus
graodus un debstiijii leepas un ojolus!

Dewin tas preefs, tagad redsot, ka tur, kur meschs un lahni, tagad salo kuplas druwas un dahrsa augli sezahs pilna dihgshanas un augshanas spehka. Bet nedomajji, wiſu ſcho ſtatidamahs un eeweherodama, ka wiſs jau panahkts. Tu nedrihlti teilt, ka nu jau gan; bet atſihlti, la darbs tik lo uſſahlts un la ar wiſeem ſpehkeem jataifahs pee darba turpinajuma, lai haſneegtum un eemantolum tos anglus, kurus zitas tautas baudijufchas un wehl tagad bauda.

Tu nestrahdaji preefch Sewis — jo fas preefch sewis ween ruhpejabs, tas mas ta vanahf — bet Tu ruhpejees preefch misas tautas.

ne kā zaur daschlahrt rukto pateesibu. Kā leelahs, tad ari „Rigas Lapa“ spēkuleērē už iahdeem peelritejēm un zaur to israhda nezeenishanu pret saweem zoen. laftajēm, kas tātšu nām ne-attīstītu zilwelu bars. Tātšu minai newaijadesetu peemirst, ko ir wehstore deegān gaisschi mahza, proti ka tautu un tautinu panīshchana wišwairak zelahs no paščpagodinaschanas un paščpeeluhgšanas. Tā kā zilwels, ja to glāimo-jot tilai usteiz un wina ihsteem waj riħmeteem titumeem muhscham dseed slawas-dseesmas, bet wina wahjibas lēhpj, beidjot pats sahl tizet, ka winiħej ejot pilnigs un nemalboschs un taħħda wiħże paleek par uspuhtuschos gelī un reebigu flimki, — tā ari tautas paleek pahrgalwigas un rimstahs zihnitees un strahdat, ja winu ralstnerki taħm tilai medu swaida gar Inħpahm un nezel ari winu wahjibas preelscha. Tadeħi muhsu laikrafsteem buhs buht gaisscham un taisħnam speegelim, kur tauta sewi erraġa un aiflhst, newis glāimotaja fotografijai, ar ko tilai nedailu un weegħprahħtiġi meiteni war eepreeżet. — Ir-Valveeschi pasifh laikmoen, kur teem no finamas pukses tilai jaunkas un patiħlamaras leetas stahstija un kudinaja — winu patiħħlibu, hmejjat allal no oħras pukses winu garigo darboshħanos żensħabs apspeest. Tee augejja nebiha saħga. Tagad, meħs domajam, ir-peenahżis briħdis, kur tauta ja-pasargħa no taħħas mahnishchanas un tirdiħchanas, kur tai jarahħda un denu muħixiha jaħala, kas daxams, kas atmetams, kas labi, kas nederiġs. Tagad, kur wina jau iż-żejh għażiex pašċiwalibba, kur pahreħħchanas briħdis jau nobiegt, minni wairak ne kā lad jaħaqb atsħiħi tee nopeettnej peenahlumi, kas saweenoti ar-winas teeffibahni. Tilai tā wina spehs laħrtiġi attiħx-żiees. Un ja tad winas teeffbas iluhs parwairotas, tad taħbi minn-niex ne-atradiħs nesatażżejuschos, negatawu. Ne wiss ween teeffbas, bet it-iħpaġi ari peenahlumi atsħiħxha un laħrtiġa ispildiħchanu tautas speħlu un godiż un wairo.

Tahts wahjibas un nesahrtibas pagastos, to mehs jo tuvalki apsihmejuschi, nam noleedmas un ir nowahschamas, un latrs laftais, kas bes kaunt prahia muhsu roktus laftis, bes schreibischananabs ari atsiks, ta mehs pagastis waldes un „tautas

un tas — ir dischans, daifsch, ir Taws gods un Tawa leela slawa!
Kamehr strahdasi un zihstifees, tamehr mums labi klahsees.

Baur tautas sīrds karstumu Tu iſzehluſes preeſch 10 gādeem par leefminu, tagad Tu eſt leefma, kas wiſas tautas lozelkus ſilda, un Tawas dſirkſteles lez ſpehzigi, eedediſnadamās Latweeſchu ſirdis tahlōs tahlumōs. Tu auſt wiſai tautai, ſā kahds ſkaidrs, jaunks jauels rihts.

Tu esi tautas ideals jeb weidals; — Tu esi tautas labais gars; Tu esi tautas dsihschanahs dsihwes preefsch-sihmigs tehlis!

“Ešt tadehk ſweizinata, wiſu Latweeſchu beedribu mahmuſina, no ſawas jaunakās meitinas, no Peterburgas Latweeſchu labdarifhanas beedribas.”

No Straupes labdarīšanas beedribas pušes J. Großwalda ī. atnesa ūweizinajumu, ūhinis wehrā leekamōs wahrdōs tebrvty:

"Schodeen desmits gadu, fur Tew, muhsu iichihs deenah jaun-
veedfimucham losominan. fehm̄s mohte un fuhni ar marenä kruftehm̄

(Uf preefschu' wehl.)

Dashadas sinas.

No eeksfchjenes.

„Zeitung f. St. und Land.“ Iau senak mehs esam peerahdijuschi, ka nesatizibas gars starp Baltijas eedsihwotajeem koti teek sekmets zaur to, ka schejeenes Wahzu awises is Latweeschu laikraksteem daudsfreis pa wiham neriktiig atstahsta sinas un ralstus un ka us tahdu wihsi winu lasitajz deenu muhishu paleek nesinjāchānā var muhsu ihste-

attihstibas stahwolli" ne-efam nedj nizinajuschi, nedj ar nezeenibu minejuschi, tapat ari fa mehs neween pagasteem, bet it ihpaschi ari dascheem zenteeneem ahruhs pagasta un muhsu sadishwes buhshchanahm efam wainu dewuschi pee daschahm nekahrtibahm. Jo shkali scho leetu pahrrunat, mums te truhlf eemebla, bet neveraram wis palikt ne-issazijuschi sawu brihnishchanos par „Rigas Lapas“ peepeschu grosishchanos. Iebshu wina gan lauzinekus jo retali ewehrojusti, ne ka pilsehtneekus, tad wina tatschu us pirmajeem ari natureju naidigu prahiu: wina daschu labu reisi willa sobenu par pagasteem, kur winai kahda netaisniba nahza finama. Un nu wina noleeds it wihas tahdas netaiknibas, it wihas nekahrtibas, it wihas nepilnibas, lo pagasti gan il deenas sajuht! Pehz winas tagadejeem spreediumeem pagasti dshwo neween „Deewa semite," bet pat paradise! Ram tad teem gan waijaga „plashalu politisku tefisbu"?! — Un zit jozigi wina isturahs „pagastu attihstibas" sinā. Weenreis wina to pazel mahkonos, iuhlit pehz lam atsal nodeewojahs, ka pagastos zitu partiju ne-eshot, ka Mai „personigas" partijas! „Attihstisti pagasti bes partijahm" ir tas pats, las nobiruschi lavu lopa — aheem naap dshwbibas!

Londones eelas. Starp Londones eelahmt ir dauds tahds, turahm weenadi nosaulumi, ta par peemehru Dschonu (Jahnu-eelu — 70, Dschemu (Jehkaba) — 47, Kehnina — 52, Jauno — 44, Karakeones — 46, Nora — 30, un Wellingtona — 15. War domat, las tur par melleschanu, kad tahds iwechneels grib ko usmellet p. peem. Karala-eela №. 10. Kad nu winam labi nelaimejahs, isbrakajis 51 eelu, beigas dabon wehl dsirbet, ta mellejamais pahtgahjis us zitu dsihwollti Jahna-eela. Branz nu attal pa 70 eelahm melledams!

Italeeschu zeeiumneek. (St. sp. 30P.)

nahm buhschanahm. No jauna to atkal peerahda „Zeitunga f. St. u. Land,” kura jchini sīnā no wez un wezeem laikeem — kā tas peerahdams — wišwairak greshlojuſt. Schoreis wina atlahsta muhſu wahrdus par Rīgas pilſehtas galwas runu Latweeschu beedribā 28. oktobri, kā pāts par ſewi protams atkal neriktigi un daſčās weetās pa wiſau zitadā garā. Uſ ſcheem pahrgroſteem wahrdēem ſamu ehzinu zeldama, wina iſmehgina ſawus ſpehkus nizinadamā joſchana un beidsot ſalihdsina Rīgas Latweeschus ar jaunkungeem, kas uf nepilnu un pilnu godu robeſchahm ſtahwedami deenu muhſchu ruhpejahs, waj tik wineem ari nowehlehs tahs teefibas, ko pee-auguſchi bauda.

Ja nemaldamees, tad ſchi Wahzu awiſe ir gribenjuſt Rīgas Latweeschu eedſihwotajus apmeerinat, Bingnera ī. runae deht, un peerahdit, ka ta tik eewehrojama nebuh tāw, kā daſchi to turor; jo, ta efot draudſigā garā runata. Tas ir jaunks nodoms, bet mehs ſchaukamees, waj tas jel tad iſdoſees, ja „Zeitunga f. St. u. Land” tāhdās leetās alaſč parahdihs til maſ nopeetnibas!

Rīga. 6. novembrī noturetu weetneeku ſehdeſchanā par pilſehtas waldes lozelkeem ir iſwehleti: Alfreds Hīllner, C. fon Holst, Dr. Augusts fon Dettingen, H. Tiemers un Wilh. J. Taube.

Baltijas III. semt.-iſſtahdes eksekutiivā komiteja ir Wahzu walodā iſſludinajusi iſſtahdes programu. Mehs to ſihkali ne-eewehrojam tadeht ka tas tikai Wahzu walodā iſſludinats un tapehz laikam tikai preefch muhsu lihdseedſihwotajeem no Wahzu dſimuma nolemts. Kā zerams, tad to gan ari Latveeſchu walodā iſſludinahs un tad mehs winu ari ſaweeem zeen. Laſtajeem paſneegſim. — Kā mums no uſtizamas puſes ſinots, tad minetā komiteja uſaizinajusi Kurſemes biſchkopibas beedribu, lai ari ta pabalſta iſſtahdi. Schihs preefchneeziba atbildejuſi, ka general-fapulze jau 19. oktobri nolehmuiſi, maſgruntneekus uſmudinat uſ peedaliſchanos pee iſſtahdes un teem ar wiſeem ſpehleem eet paſihgā, bet newis uſ ſawu roku, bet kopā or Rīgas Latv. beedribu, kurai wina ſchim brihſham ſawu pilnwaru nodemuſi iſſtahdes leetā. R. L. beedriba ſcho pilnwaru peenehmuiſi, ari komitejai laiduſt tamdeht rafstu, bet atbildes wehl ne-efot dabujuſi. Kurſemes b. f. beedribas preefchneezibai efot jazeeni un jaſeepilda general-fapulze ſpreedumi, tadeht wina ſoti noſchehlojot, no ſawas puſes ſchinī leetā til ilgi it ne kā neſpehdama darit, lihds buhſhot atbildi dabujuſi no Rīgas Latveeſchu beedribas.

— Rīga teek kahds jauns kantoris dibinats, kas iſrihkos behres. Kantoris apgahdahs fahrlus, baſnizas- un kapu-iſpuhſchloſhanu, ratus zc.

— Schim brihſham ſara-ſpitali efot 800 ſlimu fareiwi, kas iſ Bulgarijas ſchurp atwesti. Rahdi peezi daſteri apkopj ſlimneekus, kas pa ſeelaſtai daſai ar drudſi ſaſlimuſchi.

No Alojas. Laiks paſlahw jo projam ſilts. Daſcheem kokeem pumpuri it eewehrojami ſahluſchi attihſtitees, pat plaukt. Uſ ruđu laukeem ſeed halaſ-puſes, pehrkoni un daſchas zitas puſites, gandrihs kā waſaras vidū. 25. oktobri kahdā ſaknu dahra daſchas pupas, kurai ſa atwaſes pee no plauto pupu zelmeem iſauguſhas, ſeedeja pilnigō ſeedōs. Ruđu lauki ir no ſalojuſchi, kā mehdī ſazit „par gadeem.“ Šemturi, bihdamies no ruđu iſpuhſchanas jeb iſhuſchanas, ſtipri ilgojahs un wehlahs kailſalu.

Sadſihwe muhsu apgalbaſa eenem to weenaldsigako weetu. Daſchu daſchadas, prahta attihſtibai par labu deredamas, kā ari zitā ſinā laut zil ne zil laba atneſdamas beedribas, teatri, weefbu-wakari zc. pee mums ir ſwesha leeta.

Ar ſkolahm A. apgalbaſa ſlahw deesgan raibi. Kur weens pagasts ſew uſzeti kreetnas ſkolas un zitas pagasta-ehkas, turpreti otrs pagas, ja nemaldoſ, ar tiſpat leelu dwehſetu ſlaitu, lihds ſchim laikam ne ſo naw eespehjis preefch ſewis eeguhtees. Alojas dr., Ungurpils un Roſenu pagastō ſhogad teek zeltas preefch Lut. tiz. Latveeſchu behneem no muhra 2 kreetnas pagasta ſkolas, kurai ſchāi rudenī nahza apalch juniteem; nahkoſchā 1879. g., ar Deewa paſihgu, buhs pilnigi gatawas. U. jaundā pagasta ſkola ir 2 tahſchiga. Kamehr pilnigi gatawas buhſhot, minetā ſkolas ehka pagehreſhot no Ungurpileeſcheem wairak ne kā 5000 rublu. U. pagasts nepeeder wiſ ſeeleem pagasteem.

St-geesheem — U. nahburgeem — wehl naw paſcheem ne ſawas ihyaschhas pagasta ſkolas, ne ari teefas-mahjas. Daſchi minetā pagasta ſozekti jau efot wairak reiſes balsi pažehluſchi, ka jagahdā zil ween eespehjams par tiſ nezeefchami waijadſigu ehku buhſchanu, bet — „paſchu pagasti ne-efot weetas“?! — St-geeschi ir rentneeki un pa daſai deenu laſpotaji. Tadeht ir daſchi it eewehrojanti eemeſli, ſapehz St-geesheem wehl naw ſawu tiſ ne-apeetami waſjadſigu ehku. St-geeschi, deemschehl, eet, jeb labaki taisniбу ſakot, ſlahw wehl „wiſ ſa wezam.“*)

16. oktobri pee mums notika kahds nahwigs atgadijeens. Limſchanu Rahmneekā dſihwodams R. Rukſchis, kas jau daſchus gadus par Salahzes upi ſeletajus ar prahmu efot zehlis, minetā deenā, pehz puſdeenas, uſ-kahpis uſ riſu pehz ſalmeem un no tureenes nejauſchi eekritis pa ſuhku peedarbā uſ kona, kur tas uſ weetas bijis beigts. Melaimigajam pakat waida aſarās maſi belynini un ſeewa. Lai winam weegla duſa!

W. D.

Wihlandē 29. oktobri jau tiſ daudſ ſneega uſkritis, ka warot ar kamanahm braukt. Tapat ari iſ Limbaischeem ſino, ka ſtipri ſneegs ſaſnidis.

Breeſmiga ſlepkaſiba un ſlepkaſu ſakerſchana. 6. no-emberi Baufkas pilskungs fon Boliſchwīng zaur diwi jahtnekeem dabuja ſinu, ka Bornšmindes Leijas-krogā paſihſtamee ſaupitaji un ſlepkaſas

Beſa is un Teichmanis kahds 3 zilwekus efot eewainojuſchi un wehl zitus nedarbus darot. Uſ pehdahm pilskungs uſaizinajā majoru Oſakonowu, lai tas panem kahds 8 apbruhotus ſaldatus un brauz winam lihds uſ breeſmu-weetu. Jau pehz iſha brihſcha pilskungs, majors, aſefors barons Drachensels, 8 ſalbati un ministerialis 2 paſratōs aifbrauza, wiſi kreetni apbruaiojuſchees. Wineem pakat ſteidsahs daſteris. Leijas-krogā atbraukuſchi, wiſi tur atrada leelu pulku kaufchu, pa daſai ar, pa daſai bei eerotscheem, un 4 eewainotus zilwekus: Šadeika ſaimneekam bija wehders uſgreets, krodsneeks, Lahtſcha ſaimneeks un kahds alminu-kalis Filups bija wairak waj maſak ar naſi eewainoti. Krodseneezi iſſlaufchinot pilskungs dabuja ſchahdas ſinas: Muſchhas ſalps Auninſch abus rabbaineekus ap pulſt. deſmiteem no rihta eewedis krogā un ar teem tur dſehrī ſihds pulſt. 12, winus reiſahm ari pee wahrda ſauklams. Schee breeſmigee wahrdi ari krodsneezei, kurai wihrs nebijis mahjās, bijuſchi paſihſtami, tadeht ta ſoti ſahluſe bihtees. Winas luhgſchanu, lai Auninſch breeſmigos weefus wed projam, tas naw paſlauijis, bet aifgahjis weens pats. Blehſchi nu ſahluſchi nekaunigi uſbrukt krodsneezei un winas 13 gadu wezai meitinai un draudejuſchi abas nonahwt, ja nepadoſchotees. Tanī brihdi eenahzis muſchhas kalejs un eeraudſijis kas ir, tuhdat dewees uſ muſchhu un wagatim luhdſis paſihga, bet tas to ſtruji atraidijis. Pa tam ari Šadeiku ſaimneeks un 3 alminu-kali eenahkuſchi, un pulſt. 3 pats krodsneeks, kurſch rabbaineeku abus weenjuhgu ratus lizis eewest ſtali. Schee to pamanijuſchi, nu tuhdat ſahluſchi ar naſcheem durt un ſchaut. Pirmajee, kā jau minets, mehrki trahipiujchi, ſchahweeni turpretim nē. Čekam krodsneeks bijis eewainots, wiſch Beſa jam atnehmis rewołweri un ſauzis pa tam jo ſeelaſtā pulka ſanahluſchos laudis, lai winam paſihdsot to ſanemt, bet neweens naw ne kufejees! Turpreti kahds nupat no loſeſchanas pahrnahzis jauneſlis, wahrda Gehgeris, ſoti duhſchigi iſturejees. Tiſ ko dabujis ſinat, kas ir, wiſch ſteidſees krogā, paſlapis malkas pagahli un ar to rabbaineekam Teichmanim tiſ ſmagi metis pa galwu, ka tas ſahzis flurbulot; otrs ſiteens to nogahjis gar ſemi. Bet drihs tas atkal uſlebzis un abi ar Beſa jo zaur logu aifbehguſchi, ſawas drebbes pa daſai krogā atſtahbami.

Scho ſinu ſanehmis un tureenes buhſchanas labi paſidams, pilskungs tuhdat lihds ar wiſeem apbrunoſeem ſandihm dewees uſ tuwejo meſchinu, kurſch no wiſahm puſehm kluviſ aplenkis, tamehr majors ar trihs ſaldateem meſchinu iſmeklejis. Bijis ſoti tumſch, tadeht melletaji nehmuiſchi wehj-luktuſ ſihds. Pilskungs devis pauehli, lai ſlepkaſus ar eerotscheem uſwar, ja tee pretojahs. Pehz ſahda laika majors abus rabbaineekus uſgahjis kahdā granschu bedrē meerigi gusal am apalch weena kaſchoka. Šalbatus pamanijuſchi, tee tuhdat gahſuſchees teem wirſu, uſ ko majors ſomandeerejis „bajonet!“ (t. i. ſpihki iſlecat). Beſa dabujis duh-reenus wehderā un ſahnōs un tudal ſakritis. Teichmanis ſahzis behgt un ſad tas uſ majora apſaukſchanu naw ſlauijis, tad ſchis ſomandeerejis „uguni!“ (t. i. ſchaujeet). Schahweeni norihbejuſchi un behglis eeblahwees un paſkritis, bet wehlak atkal uſzehlees un paſudis meſchā. — Beſa drihs iſlaidiſ ſawu melno dwehſeli, Teichmani atraduſchi zitā kahdā krogā, ſtipri eewainotu. Abus pilskungs lizis aifweſt uſ Baufku, tapat wiſch lizis ſanemt tos, kas krodsneezei naw gahjuſchi paſihga un wehl weenu deedelneku, kas pehz ſlepkaſahm medot ſakerts.

Turpmak neſiſim jo ſihkakas ſinas.

Zode. Nakti no ſch. g. 17. uſ 18. oktobra ir zaur eelaufchanoſ Zodes baſniza aplaupita. Iſſagtas ir ſchahdas leetas: 1) jauns ſarkans altara-dekis, 2) diwi apſudraboti, 2 pehdas augſti altara-luktu, 3) apſudrabota wihra-kana, 4) weens tihra ſudraba upura-maks un 5) 25 rubli ſtaidra naudā, iſ daſchahdm krahſchanas-kaſtitehm. Kurſ. gub. pahrvalde uſdod wiſahm polizejahm, ſawōs aprinkis pehz ſagleem ruhpigi aplaupchinatees un ja tos uſeetu, tad tee ja-apzeetina un ja-eefuhta ar wiſahm pee wiſeem atrastahm Baufkas pilſteefai.

Slagunes. Tukuma pilſteefaa dara ſinamu, ka Slagunes pagasti ir daſchus leetas un ſirgi paſhboti. Ka domajams, leetas ir ſagtas, tamdeht augſchā minetā teesja uſaizina ihyaschneekus, 4 nedelu laikā no ſch. g. 31. oktobra rehkinot, pee Slagunes pagasta teefas peeteiktees.

Leetas ir ſchahdas: weens ſuſis ſirgs, weena melnbruſhna ſehwe, weens maſi bruhs ſirgs, weens ſarkan ſchimelis ſirgs un weens baſts ſirgs, weenam bruhi maſletas fulbu-ſamanas, 2 apſisti dehlu-rati

*) Waj par to newaretum ſtaidrakas ſinas dabuht?

(weeni uj dselju-afsehm), 3 ahdas filfjchi, 3 ahdas fedulfas, 3 loli un
4 bruhni nomahleti riteni.

Meschotnes pag. teesa, Baufkas apr., dara sinamu, fa sch. g.
24. septembri tureenes Wez-Naga saimneeka laukä eeradushehs 15 rublu
wehrta balta lehwe. Japeeteizahs ar waijadfigahm peerahdischanahm
lihds sch. g. 30. nowembrim pee minetas teejas.

Peterburga. Zelu-ministerija isstrahdajot tagad nofazijumus, pehz kureeni us dselsszeleem katras klases wagoneem waijadsehs buht sawadai krahsai. Pirmas klases wagoneem buhshot sila, otrás klases tumžhi dseltena un tresčias klases wagoneem sala krahsa.

— Pilsehtas meetneeki eezehsufchi par pilsehtas galwu baronu son Korff'u, Preekules d'simtskungu (Kursemé).

— No 58,000 Turku wagineekeem wehl ir 5000 wihrū Kreewijā palikuschi, kurus ari drihsümā projam suhtihš. Starp guhtiteem bija 8 diwīsijas generali, 12 brigades komandanti un 188 augstakli ofizeeri.

— „Goloß“ fino, kā pee „šarkanā krusta“ fabeedribas 1. novembrī ūk. g. peedereja: weena wirswalde, 5 aprīļu- un 73 weetigas-waldes, kā ari 203 weetigas- un 87 dahmu-komitejas.

Maskawa. „Möst. Wed.“ siho, ka Maskawas aprinksi plošotees breeſmiga lopu fehrga, kas zaur lopu bareem is deenwideem eewesta. Pa dalai ſemneeki ari paſchi pee tam ir wainigi, ſlimos lopus no weſeleem ne-atschklirdami un ar, ka tee krituschos lopus ſotli aprof. Netruhksi ari tahdū, kas ſprahguſtheem lopeem ahdu nowell un fehrgu tahdā wihsē jo tahtak iſplata.

Belfka. (Smolenskis gub.) Tureenes aprinkī eerabuſčees loti dauds lahtschu, ta ka wift atſtati no jaſhdschahm eſoſchee ausu-laufki no ſchein ſwehreem pa wiſam eſot nopoſtiti.

Zekaterino flawa. Ne sen noschahwahs kahds 17 gadus wezs real-gimnasijs skolens, loti bagata grunts-ihpaſčneeka dehls. Swahrku kabatā atraſta ſihme leezinajufe, ka jauneklis nelaimigas miheleſtibas deht few galu darijis. Bes tam jauneklis wehl — wehſtuli atſtahjis ſawam brahlim, hufaru ofizeerim. Schini wehſtule ir minets, ka skolens naw wiſ nelaimigas miheleſtibas, bet wina pamahtes ſliftas iſtureſchanahs deht few galu darijis. Ofizeeris pamahtei ſozijs pahr-mefchanas, pee kam tas loti eekarſejees un ſaduſmodamees to ar rewolweri noschahwis.

Marinpole (Zelaterinoſlawas gub.). Nowoſpaſkojas ſahdīchā nosaga kahds ſemneeks otram ſemneekam ſirgu. Apſagtajs dſinahs ar ſaweeim kaimineem ſaglim pakāt un to nokehrdami ari noſpreeda, winu tuhlin apſtrahpet. Duſmigee ſemneeki, kā „Goloſs“ ſino, peeſehja ſagla kahjas pee ſirga aſtes un palaida ſirgu uſ ſawahm mahjahm, kur tik breefmigi apſtrahpeto ſagli nedſihwu no ſirga aſtes atraſiſja. Schin ſeetā eefahkta iſmelleſchana.

Poltawa. Ij tureenes teek no teefas puus sinots, ta vee Turku aishwadišchanas tureenes jaunkundses un kundses naw nemaj tik nelkreetni isturejuſchahs, ta agrak sinots, tamdeht bahrga noteefaschana naw nemaj pehz taisnibas, ko lahds Kreewu ofizeeris awisei „Row. Wr.“ eefuhtijis un kas ari no zitahm awisehm kluwa ushmenta.

Pensā. „Pens. Gub. Wed.“ raksta, ka kahdā sahdschā ne tahl no Pensas kahds basnīzas deenderis bija breesmīgi dsehrfchanai padewees, tā ka to gandrihs ne lād tulšchā nerēdseja. Ari 18. septembrī ūh. g. winšč loti peedsehrees un ar sawu familiju gulet eedams aījsmehlejīs zigari. Pehz kahda laika preestera seewa pamanījuse grusdejuma ūmaku. Uguni eetaījījuse ta eerauga, ka winas wihra dreħbes deg. Uguni gan iſ-ħeħfa, bet nelaimigajš bija jau tilk loti eewainots, ka tas jau preeksħ ahrsta atnahkſchanas iſlaida sawu garu.

Stawropolē tagad usturotees kahds 25 g. wezs kasaks, kas 470 mahrzinas īver un 2 arsch. 6 werch. leels. Doroschenkam, fā kasaku fauz, ir koli īmaga dsihwe, jo tam arweenu pehz 100 ūoleem ja- atpuhjchabs un jo īmagakus darbus tas nespēhj nemas strahdat.

Varšava. „B. B. rāsta, ka Polijā leels strahdneku truh-kums manams. Daždīs fabrikīs Lublīnes gubernā, paleekot daudz apstelējumi ne-ispilditi un fabriki ir spesti, fawu darboschanos pamazinat.

Vinija. Agrās naktīsalnas ir dažkās Vinijas seemēta pagastās peē laukeem leelu slahdi padarijuščas, tā ka dažkās pagastās eedslīhtajeem war buht gruhts liktens gaīdams.

Helsingforse. Hypiss sahdschā nodega kahdam tureenes eedsih-wotajam peederiga mahja, pee lam ari winu 3 nedekas wežā meitina sadeguse. Wihrs aishgahjis meschā stihpas mellet un brihi pehz tam ari seewa aishgahjuše, sawus diwi, 7 un 5 g, wezus behrnus mahjās atstah-dama. Kā domajams, uguns eekritis flaidās un uš tahdu wihi nelaime radushehs. Leelakee behrni isglabuſchees, bet masais behrninsh atradis leefmās sawu nahwi, kas atkal leezina, ka naw pareiſi, behrnus weenus atstaht.

Politikas vahrfats.

G. M. Rigā, 13. novembri. Anglu zeribas, kā ar Afganistānu karšī nebuhsot jawēd, naw peepildijschahs: jau 8. novembri Anglu pulki (pawisam 34,730 vihru, starp teem 12,740 Eiropeschi) pahrgahjuſchi Afganistanas robeſchās — karſh ir eeſahzēs! Schi peepescha pahrwehrschanahs iſſlaidrojahs tā: Kā togad ifrahdiſees, tad Anglu politika pret Afganistanu jau no 1855. gada iſgahjuſt uſ to, tureenes waldneku zaur daſchadu palihdību peelabinat un tad wiſas malās eezelt ſawus agentus un tāhdā vihſe tur noſtiprinat ſawu ſpehju. Bet wiſi tāhdi mehginajumi ir gluſhi weltigi bijuſhi, turpreti kreewu fuhtni Afganistanas galwas-pilſehſtā Kabulā uſrehina loti laipnigi un aba ſchini laipnībā Angli eeraudſija nizinaſchanu un nezeenifſchanu, kas wineem teekot parahditas. Tadehl Anglu waldiba ſawam vihze-kehninam Indijā laida pawehli, lai emiram Schir Ali ſaiſh beidſamo mehſtuli ar mehreneem pagehrejuemeem (Anglu agentu dehl), un to peefiſhmejuemu, kā atbildi gaidihs lihds 8. novembrim, bet ja welti gaiditu, uſſahks ſaru. Schi gaiditā atbilde, uſ kuru Angli lihds beidſamajam brihtinam zereja, naw ſagaidita un tadehl winu ſara-ſpehks tanī paſchā deenā pahrkaſpa Afganistanas robeſchās; ſhoreiſ tas ir daudſ leelaks ne kā nelaimigajā karā 1839. g., kur Afganistaneſchi Anglus lihds beidſamajam vihram apkawa. Kā Angleem ſhoreiſ iſdoſees, ir wiſai gruhti nosazit, jo lihds ſchim brihſham par Schir Alija ihſto ſpehku truhſt droſchu ſinu, it kā mums laikam gan pa wiſu ſchi ſara laiku ſinas buhs ja-ſanem wiſwairak no Anglu puſes un tadehl tāhs gan buhs druſzin ar apdomu ja-uſnem. Lihds ſchim no leelahm ſaujahm wehl neſino, bet kāhdi 300 ſareiwi (laikam gan no abahm puſehym) jau kri-kuſchi. Kā leelaks, tad Afganistaneſchu ſtratejikas plans Angleem ſataifa breefmas un nahwi wairak eekſhſemē ne kā pee robeſchahm, jo daſchās weetās wini atkahpuſchees bes ſauſchanahs. — Mums leelaks, kā laſtajeem ſchis karſh ruhpehs wairak ne kā Boſnijas ſazelschanahs pret Austreeſcheem, tadehl mehs to ari pehz eespehſchanas ſihli eeweheſroſim.

Behdigas laika-sihmes ir tee schogad tik beeschi padaritee slepkawibas-darbi pret lehnineem un ziteem augsteem wihirem. Scho pawaari un wehlak muhs isbeedeja slepkawibas pret generaleem Trepowu un Mezenzowu; tad firmajam Wahzu Leisaram, ihstam goda-wihram un lauschu tehwam, bija jazeesch diwkahrtigas slepkawibas breefmas. Behz tam nahja Spanijas jaunais un zaur eelshigeem nemeereem un fawas mihtoias feewas ahtru nahwi tik gruhti peemelletais lehninsch Alfons; beidsot Italijas teizamam lehninam Humbertam slepkawas dunzis tihkoja pehz dsihwibas, kuru tikai duhshigd ministera pašchusupurešchanahs no drošhas nahwes iſglahba. Ismelleſčana ir it wiſur peerahdiuſi, ka tohdeem breeſmigeem noſeegumeem newis personiſka atreebſchanahs, bet alasch launi zenteeni un religijas pamatu truhkums ir bijuschi par zehloneem. Tee nelahee zenteeni, ko Kreepijā — paldees Deewam tikai loti retas weetās — mahzijahs paſiht ſem ta wahrda „nihilism,” Wahzijā ſem ta wahrda „ſozial-demokratism,” Spanijā un Italijs ſem ta wahrda „internazionale” (t. i. bestautiſka ſabeedriba), — ſhee zenteeni, kas faro pret kahrtibu, tizibu un droſchu waldibu, ir fawenojuſchi zilwezes laumakos uſ karu pret paſcheem waldneeleem. Zik nelahega un reebigi, tilpat besprahiti tee ir: zaur weena un otra waldneela nonahweschanu wini grib iſnihzinat waldbul! Un tad? Ja tas teefcham iſdotos, tad ſhee ſwehri zilweku meesā laupitu un kautu fa jau alasch, kur traſums, aſinskahriba un lopiſchka daba eeguhſt wirſroku. Ne wiſ waldneku, bet zilwezes eenaidneeki ir ſhee ſwehri un tadehſt ari tautas paſlaben

